

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (първи състав)

22 септември 1983 година*

По дело 271-82

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда, съгласно член 177 от Договора за ЕИО от Cour d'Appel (Chambre des appels correctionnels) (Апелативен съд, Отделение за леки престъпления), Colmar в производството, висящо пред този съд между

Vincent Rodolphe Auer, Mulhouse, подсъдим,

и

Ministère Public, (Прокуратура),

граждански ищци:

Ordre National des Vétérinaires de France (Национално сдружение на френските ветеринари), със седалище в Париж, представлявано от неговия председател,

и

Syndicat National des Vétérinaires Praticiens de France (Национален синдикат на практикуващите ветеринари от Франция) със седалище в Париж, представлявано от неговия председател,

относно тълкуването на членове 52 - 57 от Договора за ЕИО, както и на Директиви 78/1026 и 78/1027 на Съвета от 18 декември 1978 г. (ОВ 1978г., L 362, стр. 1 и 7),

СЪДЪТ (първи състав),

в състав: г-н А. О'Кееффе, председател на състав, г-н G. Bosco и г-н Т. Коортманс, съдии,

генерален адвокат: г-н G. F. Mancini,

секретар: г-н P. Heim,

постанови настоящото

Решение

1. С Решение от 16 септември 1982 г., постъпило в Съда на 04 ноември 1982 г., Court d'Appel (Апелативен съд), Colmar е отправил до Съда въпрос съгласно член 177 от Договора за ЕИО за преюдициално запитване по тълкуването на членове 52 и 57 от Договора, както и на Директиви 78/1026 и 78/1027 на Съвета от 18 декември 1979 г., първата от които цели взаимното признаване на дипломите, сертификатите и други документи за професионална квалификация по ветеринарна медицина и съдържа мерки, предназначени да улеснят ефективното упражняване на правото на установяване

* Език на производството: френски.

и на свободното предоставяне на услуги, а втората цели координирането на законовите, подзаконовите и административните разпоредби относно дейностите на ветеринарния лекар (O B L 362, стр. 1 и 7).

2. Този въпрос е повдигнат в рамките на наказателно производство срещу г-н Vincent Rudolph Auer, подсъдим, *inter alia*, за незаконно практикуване на ветеринарна медицина във Франция. Г-н Auer, който е австрийски гражданин по произход, е учил ветеринарна медицина във Виена (Австрия), а след това в Лион и накрая в Парма (Италия), където на 1 декември 1956 г. е получил диплома за доктор по ветеринарна медицина (*laurea in medicina veterinaria*), на 11 март 1957 г. е получил временен сертификат за упражняване на професията на ветеринар и на 2 май 1980 г. е получил окончателен сертификат, който му дава правото да упражнява тази професия. През 1958 г. той се е установил във Франция, за да практикува професията си първоначално като асистент на френски ветеринар, а след това за своя собствена сметка.

3. Г-н Auer става натурализиран френски гражданин през 1961 г. и на няколко пъти подава заявление за разрешение да се занимава с лечение и опериране на животни по смисъла на Министерско постановление № 62-1481 от 27 ноември 1962 г., съгласно което това разрешение може да бъде дадено на ветеринари с чуждестранен произход, които са придобили френско гражданство и притежават издадена в чужбина диплома за ветеринарен лекар, като еквивалентността ѝ с френската диплома е била призната от комисия, специално създадена за тази цел. Въпреки това неговите заявления всеки път са били отхвърляни, тъй като тази комисия е отказала да приеме еквивалентността в неговия случай, а неговата диплома е била призната за валидна „единствено като академична квалификация“. Следователно г-н Auer не е успял да получи желаната от него регистрация в списъка на професионалното съсловие.

4. Въпреки това, тъй като счита този отказ за неправилен, г-н Auer открива ветеринарен кабинет в Mulhouse, в който започва да упражнява своята професия. След подаване на жалба от Ordre National des Vétérinaires (Националното съсловие на ветеринарите), на няколко пъти срещу него е завеждано дело за неправилен практикуване на ветеринарна медицина. В рамките на едно от тези наказателни преследвания, започнало през 1978 г., Cour d'Appel, Colmar отправя до Съда за преюдициално запитване първия въпрос, с който иска да узнае дали факта, че на лице, получило правото да упражнява професията на ветеринар в друга държава-членка, се забранява да упражнява тази професия във Франция, представлява ограничение на свободата на установяване, призната от членове 52 и 57 на Договора.

5. По това време член 57 на Договора за ЕИО все още не е бил прилаган по отношение на достъпа до професията ветеринар; едва след 18 декември 1978 г. Съветът приема двете директиви, упоменати по-горе. Директивите предвиждат съответно в член 18, параграф 1, и в член 3, параграф 1, че държавите-членки трябва да въведат необходимите мерки за съгласуване на законодателството си с директивите в рамките на две години от тяхната нотификация, а именно 20 декември 1980 г.

6. Тъй като г-н Auer се позовава на прякото прилагане в негова полза на разпоредбите от въпросните директиви, Съдът с Решение от 7 февруари 1979 г. (Auer, 136-78, Recueil, стр. 437) счита, че:

- за периода преди датата, на която държавите-членки е трябвало да приемат необходимите мерки, за да привеждат законодателството си в съответствие с въпросните директиви, гражданите на една държава-членка не могат да се позовават на

тази разпоредба с цел практикуване на професията ветеринар в тази държава-членка при условия, различни от установените от националното законодателство;

- освен това този отговор не предопределя последиците от директивите, посочени по-горе от момента, в който държавите-членки е трябвало да приведат законодателството си в съответствие с тях;

- и на последно място, нито една разпоредба от Договора не позволява гражданите на една държава-членка да бъдат третирани по различен начин, в зависимост от периода или начина, по който са придобили гражданството на тази държава.

7. Към 20 декември 1980 г. Френската република все още не е привела законодателството си в съответствие с директивите, посочени по-горе; мерки за изпълнение се приемат само със Закон № 82899 от 20 октомври 1982 г. Междувременно г-н Аует продължава да практикува своята професия в Mulhouse, без да бъде регистриран в списъка на професионалното съсловие на ветеринарните лекари. След подаването на нова жалба от Ordre National des Vétérinaires de France (Националното съсловие на френските ветеринари) и Syndicat National des Vétérinaires Practiciens Français (Националният синдикат на френските ветеринари) срещу него е започнало отново наказателно преследване за незаконно практикуване на ветеринарна медицина по факти, които са били официално записани на 26 януари и 15 юни 1981 г. Тези факти се случват в периода след изтичането на срока, предвиден за прилагането на въпросните директиви, но преди приемането на френския закон, който ги прилага.

8. По време на това производство г-н Аует се позовава на правата, които се основават на правилата на Общността, като, по-специално, изтъква, че към момента на установяване на тези факти, срокът, отпуснат на държавите-членки за привеждане на законодателството им в съответствие с директивите, посочени по-горе, е бил изтекъл, без Франция да е приела необходимите мерки за тяхното изпълнение, разпоредбите на директивите стават пряко приложими, и че и следователно той е имал право да упражнява своята професия във Франция.

9. Първоинстанционният съд отхвърля този аргумент. Cour d'Appel (Апелативният съд), Colmar, счита, че „от една страна е видно, че отговорът, даден с Решението от 7 февруари 1979 г. от Съда, е изрично ограничен до двугодишния преходен период, което позволява да се предположи противоположно решение за периода след това” и че „от друга страна е неприемливо лице с произход от чужда страна, което притежава чуждестранна диплома, да може да упражнява професията на ветеринар във Франция, без да се регистрира в професионалното съсловие и по този начин да разполага с повече права отколкото гражданите с френски произход, които притежават национални дипломи”. Затова отправя следния въпрос до Съда за преюдициално запитване:

„Фактът, че от лице, което е получило правото да упражнява професията на ветеринар в една държава-членка от Европейската общност, която му е издала дипломите, посочени в член 3 от Директива 78/1026, и което е придобило националност на друга държава-членка, се изисква да се регистрира в национално съсловие, установено с национален закон, като условие за упражняването на тази професия, след изтичане на двугодишния срок, който е отпуснат за приемане на необходимите мерки за привеждане на законодателството ѝ в съответствие с Директиви 78/1026 и 78/1027, представлява ли ограничаване на свободата на установяване, предвиден в членове 52 и 57 от Договора от Рим?”

10. Гражданските ищци по главното дело, а именно *Ordre National des Vétérinaires* и *Syndicat National des Vétérinaires* изтъкват, че дипломата, притежавана от г-н Ауге, въобще не отговаря на условията относно професионалната квалификация, установени в член 1 от Директива 78/1027, и че сертификатът, който дава право на упражняване на професията, издаден на подсъдимия на 2 май 1980 г., не представлява доказателство на факта, че е изпълнил условията относно професионалната квалификация, установени в тази разпоредба.

11. Г-н Ауге подчертава, че член 2 от Директива 78/1026 изисква от държавите-членки да признават дипломите, изброени в член 3, и че този списък включва съгласно буква е) точно тези дипломи, които той е получил в Италия. Следва, че той има право да практикува професията на ветеринар във Франция, тъй като директивата налага на държавите-членки ясни, точни и безусловни задължения, които са с пряко приложение, в смисъл че едно лице може да се позове на нея срещу държава-членка, която не е изпълнила своето задължение да приведе законодателството си в съответствие с директивата в предвидения срок. В основни линии това становище се споделя от Комисията.

12. За да се даде оценка на аргументите на страните, на първо място трябва да се разгледат тези разпоредби от директивите, упоменати по-горе, които се прилагат в настоящия случай. Член 2, параграф 1 от Директива 78/1026 постановява, че „всяка държава-членка признава дипломите, удостоверенията и другите официални документи за професионална квалификация, издадени на граждани на държавите-членки от другите държави-членки, в съответствие с член 1 от Директива 78/1027/ЕИО и изброени в член 3, като по отношение на достъпа до ветеринарномедицинските дейности и упражняването им на нейната територия, им придава еднаква сила с дипломите, удостоверенията и другите официални документи за професионална квалификация, които тя издава.” В параграф 2 се добавя, че „когато диплома, удостоверение или друг официален документ за професионална квалификация от изброените в член 3 е издаден преди влизането в действие на настоящата директива, то следва да бъде придружен от атестация от компетентните органи на държавата, в която е издаден, че е в съответствие с член 1 от Директива 78/1027/ЕИО.” Член 3 от Директива 78/1026 посочва, съгласно буква е), по отношение на издадените в Италия документи „il diploma di laurea di dottore in medicina veterinaria accompagnato dal diploma di abilitazione all’esercizio della medicina veterinaria, издадена от министъра на общественото образование въз основа на резултатите, регистрирани от изпитната комисия, провела държавния изпит”.

13. Следва да се отбележи, че притежаваните от г-н Ауге дипломи за степената „laurea” (доктор) и сертификатът „abilitazione” (сертификат за правото на практикуване), съответстват точно на изложените в член 3, буква е) от Директива 78/1026, както при това самият *Cour d'Appel, Colmar*, е констатирал в своето препращащо решение. Тъй като тези документи са били издадени (съответно през 1956 г. и 1980 г.) преди датата на прилагане на директивата, разпоредбата на параграф 2 от член 2 се прилага.

14. В това отношение е необходимо да се припомни, че по време на съдебното заседание адвокатът на г-н Ауге е представил документ от 3 декември 1982 г., издаден от декана („*Preside*”) на факултета по ветеринарна медицина на Университета в Парма, в който се отбелязва, че „*diploma di laurea*” и „*certificato di abilitazione*”, издадени на г-н Ауге съответно през 1956 г. и 1980 г., спазват член 1 от Директива 78/1027.

15. Обстоятелството, че този сертификат е бил издаден в периода след фактите, довели до обвинението срещу г-н Аует, не променя с нищо положението му от правна гледна точка, поради факта че въпросният документ няма за ефект пораждаването „ex nunc” на правото за упражняване на професията на ветеринар, а просто доказва, че дипломите, издадени на по-ранна дата, съответстват на Директива 78/1027. Следователно условието, установено в параграф 2 от член 2 от Директива 78/1026 в настоящия случай е било изпълнено.

16. Упоменатите по-горе разпоредби от Директива 78/1026 налагат на всяка държава-членка ясни, пълни, точни и безусловни задължения, които не допускат извършването на самоволни преценки. При тези условия съгласно установената практика на Съда дадено лице може да се позовава пред националния съд на разпоредбите на директива на Общността, които не са изпълнени или са изпълнени частично от съответната държава-членка. Такъв е случаят на г-н Аует, на когото не може да му се оспорва правото да практикува във Франция ветеринарна медицина въз основа на получените в Италия университетски дипломи и документи, от датата на която въпросните директиви е трябвало да бъдат изпълнени от Френската република.

17. По отношение на конкретния въпрос, повдигнат от националния съд, дали гражданин на една държава-членка, получил в друга държава-членка документите, които му дават право да практикува професията на ветеринар, има право да упражнява тази професия, дори ако не се е регистрирал в списъка на професионалното съсловие, гражданските страни по главното дело изтъкват, че това лице не може да бъде освободено от задължението за регистриране, дори ако притежаваните от него дипломи или сертификати са валидни.

18. В това отношение следва да се отбележи, че задължителното регистриране или членство в професионална организация или орган са посочени в няколко разпоредби на Директива 78/1026, по-специално, в първото съображение от преамбюла и в членове 7 и 12 от нея, и трябва да бъдат считани за законосъобразни предвид факта, че те целят да се гарантира спазването на моралните и етичните принципи, както и упражняването на дисциплинарен контрол над дейността на ветеринарите, а това са изисквания, които е необходимо да бъдат спазвани. Следователно законодателните разпоредби на държавите-членки, с които се предписва задължителното регистриране в професионално съсловие, сами по себе си не са несъвместими с правото на Общността.

19. Въпреки това както самите граждански ищци признават, съответствието на това задължение с правото на Общността зависи от условието да се спазват основните принципи на това право, и по-специално принципа на недискриминация. В действителност регистрирането в списъка на професионалното съсловие не може да бъде отказано по причини, които не признават валидността на получена в друга държава-членка професионална квалификация, при положение че тази квалификация е сред тези, които всички държави-членки, както и техните професионални съсловия като органи, натоварени с обществена функция, са задължени да признаят съгласно правото на Общността. Следователно законодателство, което предвижда наказателно или административно преследване на ветеринарен лекар, който упражнява своята професия без да бъде регистриран в професионалното съсловие, доколкото това регистриране му е било отказано в нарушение на правото на Общността, е несъвместимо с правото на Общността, тъй като това означава да бъдат лишени от всякаква ефективност разпоредбите от Договора и от Директива 78/1026, които съгласно второто съображение от преамбюла имат за цел улесняване на „ефективното” упражняване на правото на установяване и на свободното предоставяне на ветеринарни услуги.

20. Отговорът, който трябва да бъде даден на въпроса, поставен до Съда от Cour d'Appel, Colmar, затова следва да бъде следният:

- гражданин на една държава-членка, който има право да упражнява професията на ветеринар в друга държава-членка, която му е издала една от дипломите, сертификатите или другите официални документи за професионална квалификация, посочени в член 3 от Директива 78/1026, дори и преди тази директива да бъде приложена, има право да упражнява тази професия в първата упомената държава от 20 декември 1980 г., при условие че компетентните власти на държавата, в която е получил дипломата си, са му издали сертификат, който доказва, че дипломата съответства на изискванията на член 1 от Директива 78/1027;

- фактът, че едно лице не е регистрирано в национално съсловие на ветеринари, не може да попречи на упражняването на професията и да оправдае започването на наказателно преследване за неправомерно упражняване на професията, когато извършването на тази регистрация е отказано в нарушение на правото на Общността.

По съдебните разноски

21. Разходите, направени от Комисията на Европейските общности, която е представила становище пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред националния съд, последната следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът (първи състав)

като се произнася по въпроса, отправен до него от Cour d'Appel, Colmar, (Chambre des appels correctionnels) с Решение от 16 септември 1982 г., реши:

1) Гражданин на една държава-членка, който има право да упражнява професията ветеринар в друга държава-членка, която му е издала една от дипломите, сертификатите или другите официални документи за професионална квалификация, посочени в член 3 от Директива 78/1026, дори и преди тази директива да бъде приложена, има право да упражнява тази професия в първата упомената държава от 20 декември 1980 г., при условие че компетентните власти на държавата, в която е получил дипломата си, са му издали сертификат, който доказва, че дипломата съответства на изискванията на член 1 от Директива 78/1027.

2) Фактът, че едно лице не е регистрирано в национално съсловие на ветеринари, не може да попречи на упражняването на професията и да оправдае започването на наказателно преследване за неправомерно упражняване на професията, когато извършването на тази регистрация е отказано в нарушение на правото на Общността.

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 22 септември 1983 година.

Подписи